גיליון
י״ג

שִׂיחוֹת־חִנּוּךְ

שִׂיחוֹת נִפְלָאוֹת, הֲדְרָכוֹת יְשָׁרוֹת, בְּעִנְיְנֵי חִנּוּךְ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר מִדַּבְּרוֹת,
נִשְׁמְעוּ מִפִּי־קָדֶשׁ מוֹרֵנוּ הָרַהַ״ץ רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער שְׁלִיטַ״א

שִׂיחָה לִמְחַנְּכִים יוֹם א׳ פָּרָשַׁת יִתְרוֹ – חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט תשפ״ו

הַכֹּל תָּלוּי בַּגַּנָּן...

חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ, זָכִינוּ לְהַגִּיעַ לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט ״רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת״, וּצְרִיכִים לָדַעַת שֶׁזֶּה יוֹם מְיֻחָד בַּשָּׁנָה, זוֹ הַהִתְחָלָה שֶׁל צְמִיחַת וּגְדוּל הָאִילָנוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁלָּנוּ; מִי שֶׁהוּא מְחַנֵּךְ יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל עָלָיו לָדַעַת שֶׁיֵּשׁ אֶצְלוֹ חֲשִׁיבוּת מְיֻחֶדֶת **לַיּוֹם הַזֶּה** – ״חֲמִשָּׁה עָשָׂר **בִּשְׁבָט**״, **כִּי אַתֶּם כְּמוֹ 'גַּנָּנִים', וְהֵיכָן? בְּגַן הַגָּדוֹל וְהַנִּפְלָא וְהַנֶּהְדָּר שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְשֶׁל מוֹרֵ״שׁ הַקָּדוֹשׁ!** כָּל יֶלֶד שֶׁנִּמְצָא תַּחַת הַשְׁגָּחָתְכֶם – זֶה צֶמַח וְאֵילָן שֶׁבְּעֶזְרַת ה׳ יִצְמַח לִהְיוֹת אִילָנָא רַבְרְבָא, אֲבָל הַכֹּל תָּלוּי בַּגַּנָּן...

בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס״ה, מְגִלָּה רַבֵּנוּ תּוֹרָה שְׁלֵמָה בְּעִנְיַן 'בַּעַל הַשָּׂדֶה' – שֶׁזֶּה רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, וְכָל אֶחָד שֶׁנִּכְנָס בַּהַפְקִיד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל חִנּוּךְ יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַמְּשִׁימָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת – לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַצֶּמַח, לְהַכְנִיס בָּהֶם אֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה!

"זֶה הַקָּטָן - גָּדוֹל יִהְיֶה"

חֲכָמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבָּת לא.): 'אֱמוּנַת' – **זֶה סֵדֶר זְרָעִים**; מַה הַקֶּשֶׁר בֵּין סֵדֶר זְרָעִים לֶאֱמוּנָה? 'שֶׁמַּאֲמִין **בְּחַיֵּי עוֹלָם** וְזוֹרֵעַ'; נוֹתְנִים לְמְחַנֵּךְ כִּתָּה, וְהוּא רוֹאֶה שֶׁזֶּה לֹא פָּשׁוּט... הוּא לֹא רוֹאֶה מִיָּד אֶת הַפֵּרוֹת - אֵיךְ שֶׁהוּא צוֹמֵחַ טוֹב, וְכַמָּה סַבְלָנוּת צְרִיכִים לְזֶה, אֲבָל צְרִיכִים לְהַאֲמִין בְּבוֹרֵא עוֹלָם, שֶׁבְּעֶזְרַת ה׳ הַגַּרְעִין הַזֶּה - הַיֶּלֶד הַזֶּה - שֶׁהוּא עַכְשָׁו צָעִיר, אֲבָל **״זֶה הַקָּטָן גָּדוֹל יִהְיֶה״** – הוּא יִצְמַח בְּעֶזְרַת ה׳ לִהְיוֹת אִילָנָא רַבְרְבָא!

אֲבָל לְזֶה צְרִיכִים סַבְלָנוּת עֲצוּמָה מִצַּד "הַגַּנָּן" - הַמְלַמֵּד; אָדָם מַכְנִיס גַּרְעִין בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, וְכִי יוֹכֵל לִרְאוֹת תֵּכֶף וּמִיָּד אֶת הַתּוֹצָאוֹת?... כְּלָל וּכְלָל, זֶה לוֹקֵחַ זְמַן... צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ וּלְהַשְׁגִּיחַ עַל זֶה!

צְרִיכִים תָּמִיד לְהוֹכִיחַ?!

וּבַמֶּה מַשְׁקִים אֶת הַגַּרְעִין? בְּמַיִם! 'מַיִם' זֶה תּוֹרָה, 'מַיִם' זֶה תְּפִלָּה, 'מַיִם' זֶה תְּשׁוּבָה! צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַיְלָדִים מֵ״עֲשֵׂה טוֹב״ - לְחַזֵּק אֶת הַיְלָדִים, לָתֵת לַיֶּלֶד תִּקְוָה בַּחַיִּים, לָתֵת לוֹ אֱמִיָּה תַּפְקִיד חָשׁוּב - כָּל יֶלֶד לְפִי מַה שֶׁמַּתְאִים לוֹ, וִיכוֹלִים לִמְצֹא אֶת זֶה לְכָל יֶלֶד! **וְכִי צְרִיכִים תָּמִיד לְהוֹכִיחַ יֶלֶד וְלָתֵת לוֹ מוּסָר - 'אַתָּה לֹא עוֹשֶׂה טוֹב! זֶה וְזֶה לֹא טוֹב!'** - **כַּמָּה אֶפְשָׁר לַיֶּלֶד לִשְׁמֹעַ אֶת זֶה?! הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ הָיָה תָּמִיד "עֲשֵׂה טוֹב"!** וְאָכֵן, כָּתוּב בְּפָסוּק **"סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב"** - שֶׁצְּרִיכִים תְּחִלָּה לְסוּר מִן הָרָע, אֲבָל הַדֶּרֶךְ שֶׁל רַבֵּנוּ הָיְתָה: **'תַּעֲשֶׂה הַרְבֵּה טוֹב, וְהָרַע מִמֵּילָא יִתְבַּטֵּל'**; וְלָכֵן זוֹ עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה לְכָל מְלַמֵּד - לְחַפֵּשׂ אֵיזוֹ דֶּרֶךְ לְחַזֵּק יֶלֶד עַל אֵיזוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה, לָתֵת לוֹ אֵיזֶה תַּפְקִיד שֶׁיּוּכַל לַעֲשׂוֹת, וּלְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ עַל זֶה!

אוּלַי הַיֶּלֶד הַזֶּה עָשָׂה הַרְבֵּה דְּבָרִים לֹא כָּל כָּךְ טוֹבִים, עַד שֶׁהַטּוֹב הַקָּטָן שֶׁהוּא עָשָׂה מִתְבַּטֵּל לְכְאוֹרָה בְּשִׁשִּׁים, בְּמֵאָה, בְּמָאתַיִם אוֹ אֲפִלּוּ בְּאֶלֶף... אֲבָל **״יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי אָלֶף״** - יֵשׁ לוֹ אֵיזוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה, צְרִיכִים לְקַחֵת אֶת זֶה וּלְפָאֵר אֶת זֶה וּלְהַגְדִּיל אֶת זֶה!

זֶה הַגַּרְעִין שֶׁנָּטַעְתָּ בָּאֲדָמָה, וְהָאֲדָמָה זֶה בּוֹץ, וְלִפְעָמִים יֵשׁ שָׁם גַּם זֶבֶל, וְהַזֶּבֶל הַזֶּה צָרִיךְ לַעֲזֹר לַגַּרְעִין לִצְמֹחַ... אֲבָל מִתְרַכְּזִים עַל הָעִקָּר - עַל הַנְּקֻדָּה הַטּוֹבָה: מַה יִהְיֶה פֹּה עִם הַגַּרְעִין הַזֶּה? וּלְהַשְׁקוֹת אוֹתוֹ עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם! זֶה יִגְרֹם שֶׁנִּרְאֶה מִזֶּה נַחַת דְּקֻדָּשָׁה...

לִשְׁלֹחַ לַמְּנַהֵל

אֲנִי רוֹצֶה לְהַגִּיד תּוֹדָה רַבָּה מְיֻחֶדֶת שֶׁהִגַּעְתֶּם לַאֲסֵפַת-צֶוֶת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, הָיָה קָדוֹשׁ ה׳ גָּדוֹל וְהִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה, הֵן לָכֶם וְהֵן לַמְּנַהֵל; **אֲנִי אוֹמֵר עוֹד הַפַּעַם: זְכִיתֶם לִמְנַהֵל מְיֻחָד שֶׁמּוֹסֵר אֶת כָּל-כֹּלוֹ לְפָאֵר אֶת הַתַּלְמוּד תּוֹרָה בַּצּוּרָה הֲכִי טוֹבָה!** וְהוּא עוֹשֶׂה אֶת הַכֹּל יַחַד עִם הָרַב רְפָאֵל, הֵם מַמָּשׁ מַכְנִיסִים בָּזֶה אֶת כָּל הַכֹּחוֹת, וּצְרִיכִים לַעֲזֹר לָהֶם! הָעֲזָרָה הִיא לֹא לָקַחַת יֶלֶד שֶׁעָשָׂה מַשֶּׁהוּ לֹא בְּסֵדֶר וּלְשָׁלְחוֹ אוֹתוֹ לָרַב רְפָאֵל אוֹ לַמְּנַהֵל... זֶה נִדְמֶה לְאֶחָד שֶׁשָּׁכְרוּ אוֹתוֹ לִהְיוֹת גַּנָּן וּלְטַפֵּל בְּגִינָה, וְהִנֵּה הוּא אוֹמֵר לְבַעַל הַבַּיִת 'קַח אֶת מַה שֶּׁנָּתַתָּ לִי'... נָתְנוּ לְךָ אֶת זֶה, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל לְטַפֵּל בָּזֶה כְּפִי שֶׁיְּכוֹלִים! **לִשְׁלֹחַ לְמְנַהֵל זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת הַפִּתָּרוֹן הָאַחֲרוֹן אַחֲרֵי שֶׁנִּסִּיתֶם כְּבָר אֶת הַכֹּל!**

שֶׁלְחַן פָּתוּחַ...

הֻבְנְתִּי וְשָׁמַעְתִּי שֶׁבַּאֲסֵפָה הַזֹּאת דִּבְּרוּ עֲצוּת נִפְלָאוֹת, בָּרוּךְ ה׳ בִּלְי עַיִן הָרָע ״בֶּן פּוֹרַת יוֹסֵף״ יֵשׁ לְמְנַהֵל הֶמּוֹן דְּבָרִים חֲשׁוּבִים בְּחִנּוּךְ, וּבְעֶזְרַת ה׳ בְּיָמִים הַקְּרוֹבִים יִהְיֶה מִפְגָּשׁ עִם הַמְּנַהֵל שֶׁבּוֹ הוּא יַעֲבִיר שִׁעוּר הַדְּרָכָה אֵיךְ מְכִינִים

שְׁעוּר לְתַלְמִידִים, אֵין אֶפְשָׁר לְהָכִין דָּבָר שֶׁיְּמַשֵּׁךְ אֶת הַסַּקְרָנוּת שֶׁל הַיְלָדִים, וַאֲנִי כְּבָר מְבַקֵּשׁ שֶׁכֻּלְּכֶם תַּגִּיעוּ לַמִּפְגָּשׁ הֶחָשׁוּב הַזֶּה, זֶה כְּדַאי מְאֹד! יֵשׁ לוֹ הֶמּוֹן רַעְיוֹנוֹת נִפְלָאוֹת בַּדְּבָרִים כְּאֵלֶּה, וְתָמִיד פְּתוּחִים לִשְׁמֹעַ אֶת הַהֶעָרוֹת שֶׁלָּכֶם... וּרְאִיתֶם אֶת זֶה בְּתוֹךְ הָאֲסֵפָה, שֶׁהָיָה 'שַׁלְחָן פָּתוּחַ', וְזֶה עִקַּר הַתַּכְלִית...

הָאֶתְרוֹג הַכִּי מְהֻדָּר!

וְזֶה הַלְמּוּד שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בְּיוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה - חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט, שֶׁהַשָּׁרָף עוֹלֶה בָּאִילָנוֹת, וְהַכֹּל מַתְחִיל לְצָמֵחַ מֵחָדָשׁ. מִקְבָּל בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִתְפַּלֵּל בְּיוֹם הַזֶּה עַל אֶתְרוֹג יָפֶה, מַה זֶּה 'אֶתְרוֹג יָפֶה'? זֶה הַפֵּאֵר שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל! שֶׁכָּל יֶלֶד יָכוֹל לְהַצְלִיחַ בַּחַיִּים שֶׁלּוֹ, וְשֶׁהוּא יִהְיֶה הָאֶתְרוֹג הֲכִי מְהֻדָּר - "פְּרִי עֵץ הָדָר"!

כְּשֶׁמַּגִּיעַ חַג הַסְּכוֹת, רוֹכְשִׁים אֶת הָאֶתְרוֹגִים מֵהַסּוֹחֵר, וְלֹא יוֹדְעִים מֵאֵיפֹה זֶה הִגִּיעַ... זֶה הִגִּיעַ מִמְּקוֹמוֹת שֶׁטִּפְּלוּ בָּזֶה וְהִשְׁקִיעוּ בָּהֶם הַרְבֵּה מְאֹד כָּל הַשָּׁנָה! הִשְׁקוּ אֶת הָאִילָנוֹת, וְשָׁמְרוּ עֲלֵיהֶם, וְרִסְסוּ אוֹתָם שֶׁלֹּא יִדְבְּקוּ בָּהֶם חֲיִדַּקִּים וְכוּ', וְזוֹ הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁלָּכֶם!

וְכָאמוּר, עֲלֵיכֶם לְהִתְמַקֵּד **בְּיוֹתֵר** עַל "עֲשֵׂה טוֹב" - לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל כְּדֵי לִמְצֹא אֶת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת בְּתוֹךְ הַיְלָדִים, וַאֲפִלּוּ זֶה הֲכִי קָטָן... לָתֵת לוֹ אֵיזֶה תַּפְקִיד; יֵשׁ הַרְבֵּה תַּפְקִידִים שֶׁאֶפְשָׁר לָתֵת לְיִלְדִים - כָּל יוֹם 'תּוֹרָנוּת' אַחֶרֶת, וְזֶה יִתֵּן לוֹ חֲשִׁיבוּת - 'אֲנִי כֵּן שָׁוֶה מַשֶּׁהוּ'... כָּל פַּעַם הוּא שׁוֹמֵעַ רַק מוּסָר, וְהִנֵּה מַעֲרִיכִים אוֹתוֹ... [וְזֶה לֹא סוֹתֵר שֶׁאִם יֵשׁ מִקְרֶה שֶׁל הִתְנַהֲגוּת לֹא טוֹבָה - צְרִיכִים 'לְהַעֲמִיד עַל הַמָּקוֹם', כַּמּוּבָן].

יְלָדִים לְבַד - זֶה דָּבָר מְסֻכָּן!

וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד, מְחַנְּכִים יְקָרִים, וְתִזְכְּרוּ אֶת זֶה תָּמִיד: **אַף פַּעַם לֹא לַעֲזֹב כִּתָּה פְּתוּחָה לְרֶגַע אֶחָד בְּלִי הַשְׁגָּחָה!** זֶה, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר, דָּבָר מְסֻכָּן! אֲנַחְנוּ מַכִּירִים אֶת הַיְלָדִים, שֶׁיִּהְיוּ בְּרִיאִים... וְהֵם רַק מְחַכִּים שֶׁהַמְלַמֵּד יֵצֵא - וְהַיֶּלֶד כְּבָר מִתְפָּרֵץ, וְזֶה גּוֹרֵם חֵס וְשָׁלוֹם דְּבָרִים לֹא טוֹבִים... וּבְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת זְהִירוּת מְיֻחֶדֶת: **אַף פַּעַם לֹא לְהַשְׁאִיר כִּתָּה פְּתוּחָה לְלֹא הַשְׁגָּחָה! אִם אַתָּה צָרִיךְ לָצֵאת לְאֵיזֶה עִנְיָן - תִּדְאַג שֶׁיִּהְיֶה שָׁם מִישֶׁהוּ שֶׁשּׁוֹמֵר, אֲפִלּוּ לְדַקָּה אַחַת! זֶה לֹא מְשַׁנֶּה! אֵין דָּבָר כָּזֶה!** יְלָדִים, שֶׁיִּהְיוּ בְּרִאִים, יֵשׁ לָהֶם 'קְפִיצִים', וְהֵם רַק מְחַכִּים שֶׁהַמְלַמֵּד יֵצֵא... וּצְרִיכִים לִשְׁמֹר עַל זֶה מְאֹד! וְכָאמוּר, תָּמִיד צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ אַךְ לְשַׁבֵּחַ אוֹתָם, לָהֶם תִּקָּוֶה, אֵיזוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם!

מוֹהֲרָא"ש מִסְתַּכֵּל וְרוֹוֶה נַחַת

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת דִּקְדֻשָּׁה, וְתִזְכּוּ מֵהַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה - חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט - לְמוּד עַל כָּל הַשָּׁנָה! זֶה הָ"רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת", וּמַה זֹּאת אוֹמֶרֶת? מֵחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט שֶׁל שָׁנָה זוֹ, עַד חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט שֶׁל שָׁנָה הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה זוֹ שָׁנָה שְׁלֵמָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לְטַפֵּל בְּשִׂמְחָה וְסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה עִם הָאִילָנוֹת הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ, שֶׁאָכֵן הֵם **עַכְשָׁו רַק צְמָחִים קְטַנִּים, אֲבָל הֵם יִגְדְּלוּ בְּעֶזְרַת ה', וְזֶה יִהְיֶה הַפֵּרוֹת הַטּוֹבִים שֶׁלָּכֶם...**

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָכֶם כֹּחוֹת בְּגוּף, לֵב וָנֶפֶשׁ, תַּצְלִיחוּ עִם הַחִנּוּךְ מִתּוֹךְ שִׂמְחָה וּקְדֻשָּׁה, וְזֶה יִהְיֶה לְנַחַת רוּחַ לְמוֹהֲרָא"ש הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהִנֵּה עוֹד כַּמָּה יָמִים יִהְיֶה הַהִלּוּלָא קַדִּישָׁא שֶׁל מוֹהֲרָא"ש הַקָּדוֹשׁ, **וּמוֹהֲרָא"ש מִסְתַּכֵּל וְרוֹאֶה אֶת הַכֹּל מֵהַשָּׁמַיִם וְשׂוֹאֵב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה! אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם: הוּא מִסְתַּכֵּל עַל הַמּוֹסָדוֹת, וְזֶה הִתְחִיל בְּ"יַלְדֵי חֵן", וְ"יַלְדֵי חֵן" הִתְהַפְּכוּ עַכְשָׁו לְ"יַלְדֵי מוֹהֲרָא"ש"! וְזֶה "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר"** - מִתְפָּאֲרִים עִם הַמּוֹסָדוֹת הַקְּדוֹשִׁים **וְאִתְּכֶם** - הַמְלַמְּדִים הַחֲשׁוּבִים!

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן הַצְלָחָה גְּדוֹלָה וְנַחַת דִּקְדֻשָּׁה מִכָּל הַתַּלְמִידִים וּמִכָּל הַיְלָדִים, וְנִזְכֶּה לִשְׁמֹחַ בְּקֶרוֹב עִם יְשׁוּעַת ה', וְלִרְאוֹת בְּעֶזְרַת ה' בַּגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

שִׂיחָה לְמְחַנְּכוֹת יוֹם א' פָּרָשַׁת יִתְרוֹ – חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט תשפ"ו

קֹדֶם הַנָּשִׁים!

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, זָכִינוּ לְהַגִּיעַ לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט - "רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת", הַתְחָלָה חֲדָשָׁה בְּתוֹךְ מוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה, וְיֵשׁ לַיּוֹם הַזֶּה וְהַתְּקוּפָה הַזֹּאת חֲשִׁיבוּת מְיֻחֶדֶת לָכֶן, מֻחְנָכוֹת וּמְטַפְּלוֹת יְקָרוֹת בְּמוֹסְדוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, כִּי לֹא מְשַׁנֶּה בְּאֵיזוֹ כִּתָּה אַתֶּן נִמְצָאוֹת, אֲבָל כֻּלְּכֶן נָחְשָׁבוֹת 'גַּנָּנוֹת', וּמַה זֶּה 'גַּנָּנוֹת'? לֹא מְדַבְּרִים דַּוְקָא עַל 'גַּנֶּנֶת' בַּמָּעוֹן... אֶלָּא 'גַּנֶּנֶת' בְּתוֹךְ הַגַּן הַמְּפֹאָר וְהַנֶּהְדָּר שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְשֶׁל מוֹהֲרָא"ש הַקָּדוֹשׁ, שֶׁזֶּה הַמּוֹסָדוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁלָּנוּ - בִּפְרָט שֶׁל הַבָּנוֹת!

פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ הִיא פָּרָשַׁת יִתְרוֹ, וּבָהּ יֵשׁ לָנוּ אֶת 'קַבָּלַת הַתּוֹרָה'; כְּשֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ בָּא לְהָבִיא אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַרְאַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה הוּא הִתְחִיל עִם הַנָּשִׁים, כְּמוֹ שֶׁהַפְּסוּק אוֹמֵר: **"כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב"** - אֵלּוּ הַנָּשִׁים, וְרַק אַחַר כָּךְ: **"וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל"** - לַגְּבָרִים; כִּי לָנָשִׁים יֵשׁ חֲשִׁיבוּת מְיֻחֶדֶת, וְזֶה בְּוַדַּאי סוֹבֵב בְּיוֹתֵר עַל הַמְּחַנְּכוֹת וְהַמְטַפְּלוֹת!

שׁוֹתְלִים גַּרְעִינִים...

וְהַיּוֹם כָּזֶה - חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט, "רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת" - מַזְכִּיר לָנוּ שֶׁכָּל הָעִנְיָן שֶׁל חִנּוּךְ זֶה לֹא בְּגֶדֶר 'אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת הַמְּלָאכָה שֶׁלִּי; אֲנִי מַעֲבִירָה אֶת הַחֹמֶר וְאֶת הַיֶּדַע, וְזֶהוּ'... **לֹא וְלֹא! אַתֶּן לוֹקְחוֹת גַּרְעִינִים, וְשׁוֹתְלִים אוֹתָם בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, וּצְרִיכִים לְהַשְׁקוֹת אוֹתָם**

וְלִרְאוֹת אֵיךְ הֵם גְּדֵלִים, וְהַאִם כָּל דָּבָר הוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת!

'גַּנָּן' מִיָּחָד

מִי שֶׁהוּא 'גַּנָּן' שֶׁל גִּנָּה - זוֹ מִלְאכָה שְׁלֵמָה... וְאָכֵן מְשַׁלְּמִים עַל זֶה הַרְבֵּה כֶּסֶף, כִּי זֶה דּוֹרֵשׁ הַרְבֵּה עֲבוֹדָה, וּבְפָרָט אִם אָדָם רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה לוֹ גִּנָּה מְפֹאֶרֶת - הוּא צָרִיךְ לְהַשְׁקִיעַ בָּזֶה הֶמּוֹן, וּבֶן אָדָם פָּשׁוּט לֹא מְסֻגָּל לְזֶה, וְעַל כֵּן הוּא לוֹקֵחַ 'גַּנָּן' מִיָּחָד שֶׁיְּטַפֵּל לוֹ בַּגִּנָּה...

וְזֶה הַתַּפְקִיד הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּכֶן; אַתֶּן 'הַגַּנָּנוֹת' בַּגִּנָּה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת, וְכַמָּה סַבְלָנוּת צְרִיכִים לְזֶה! וְכִי מִיָּד אַחַר שֶׁמַּכְנִיסִים גַּרְעִין בָּאֲדָמָה רוֹאִים אֶת הַפֶּרַח וְהָעֵץ שָׁצוֹמֵחַ?... זֶה לֹא הוֹלֵךְ כָּכָה... צְרִיכִים הֶמּוֹן סַבְלָנוּת עִם בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל!

פְּרִיחַת פְּצָעִים בַּמָּעוֹן

זֶה מַתְחִיל מֵהַמָּעוֹן, וּמַמְשִׁיכִים בַּגַּן, וְאַחַר כָּךְ בְּבֵית הַסֵּפֶר, וּבְפָרָט שֶׁלִּפְעָמִים יֵשׁ דְּבָרִים לֹא נְעִימִים - הִנֵּה בַּמָּעוֹן הָיְתָה לָאַחֲרוֹנָה פְּרִיחָה שֶׁל פְּצָעִים בַּפֶּה שֶׁל כַּמָּה תִּינוֹקוֹת, וְזֶה קָצַת הִתְפַּשֵּׁט לִשְׁאָר תִּינוֹקוֹת, וּצְרִיכִים סַבְלָנוּת עֲצוּמָה לָזֶה, כִּי לִפְעָמִים מְקַבְּלִים חֲלִישׁוּת הַדַּעַת - 'אוּלַי אֲנִי אֲשֻׁמָּה'... אַף אֶחָד לֹא אָשֵׁם! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם וּצְרִיכִים סַבְלָנוּת, וּבְעֶזְרַת ה' זֶה יַעֲבֹר לְשָׁלוֹם! וְאָכֵן, אִם זֶה הִגִּיעַ כְּבָר לְאֵיזֶה תִּינוֹק, צְרִיכִים בֵּינְתַיִם לִשְׁמֹר שֶׁהוּא לֹא יַדְבִּיק אֲחֵרִים, אֲבָל הַמֶּסֶר שֶׁיֵּשׁ מִזֶּה הוּא "סַבְלָנוּת"!

יֵשׁ לִי אֱמוּנָה!

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבָּת לא.) לְגַבֵּי שְׁמוֹת הַסְּדָרִים שֶׁל 'שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה', שֶׁיֵּשׁ לְכֻלָּם מָקוֹר מִתּוֹךְ פָּסוּק מְסֻיָּם, וְהַסֵּדֶר הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּא סֵדֶר 'זְרָעִים' הַמְדַבֵּר מֵעִנְיָנִים הַשַּׁיָּכִים לָאֲדָמָה - תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת וְכוּ' - מְכֻנִּים אוֹתוֹ בְּשֵׁם "אֱמוּנָה", לָמָּה? כִּי כְּשֶׁזּוֹרְעִים גַּרְעִין בָּאֲדָמָה, אֵיךְ יוֹדְעִים שֶׁהוּא יִצְמַח? כִּי יֵשׁ לִי אֱמוּנָה! אָדָם יוֹדֵעַ: הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁזֶּה יִצְמַח, וְאָזְפֶּה לִרְאוֹת אֶת הַפֶּרוֹת מִזֶּה!

וְעַל כֵּן, מְחַנְּכוֹת יְקָרוֹת, רְאֶינָה לְהַכְנִיס אֱמוּנָה בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת, וְאַתֶּן בְּעַצְמְכֶן רְאֶינָה לְהִתְאַזֵּר בֶּאֱמוּנָה! אֲפִלּוּ אִם עֲדַיִן לֹא רְאִיתֶן בְּדִיּוּק אֶת מַה שֶּׁצִּפִּיתֶן תֵּכֶף וּמִיָּד, דַּעְנָה שֶׁזֶּה לוֹקֵחַ זְמַן... צְרִיכִים לְהַשְׁקוֹת אֶת הַזְּרָעִים עִם מַיִם! מַה זֶּה 'מַיִם'? תּוֹרָה, אֱמוּנָה, תְּפִלָּה, נִמְשָׁלִים לְמַיִם! 'מַיִם' זֶה דָּבָר רוּחָנִי, וְאָמְנָם שׁוֹתִים אֶת הַמַּיִם בְּגַשְׁמִיּוּת, אֲבָל גַּם בְּרוּחָנִיּוּת יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל 'מַיִם' - כָּל מַה שֶּׁלּוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים, הַכֹּל נִמְשָׁל לְמַיִם, וְגַם תְּשׁוּבָה נִמְשֶׁלֶת לְמַיִם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב "שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי ה'"; וּצְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת הַמַּשְׁגִּים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת הַצְּעִירוֹת!

אֲנִי מְחַכָּה...

וּכְמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ: עֲלֵיכֶן לְהִסְתַּכֵּל עַל הַבָּנוֹת בְּתוֹר 'נְטִיעָתִי עֲשָׂיָה גַּרְעִין בָּאֲדָמָה, וּבֵינְתַיִם לֹא רוֹאִים כְּלוּם... זֶה מְכֻסֶּה עִם עָפָר, וַאֲנִי מְחַכָּה'... וְאִם יֵשׁ סַבְלָנוּת יוֹדְעִים שֶׁעוֹד יִצְמַח פֹּה פֶּרַח וְאֵילָן נִפְלָא! רַק צְרִיכִים הַרְבֵּה סַבְלָנוּת... וּלְחַזֵּק אוֹתָן הֶמּוֹן עִם אֱמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וּלְשַׁמֵּחַ אוֹתָן!

'גַּנָּן טוֹב' יוֹדֵעַ שֶׁצְּרִיכִים לְסַדֵּר כָּל דָּבָר בְּתוֹךְ הַגַּן בְּסֵדֶר מְיֻחָד, וְשֶׁלֹּא יִכָּנֵס אֶחָד בְּתְחוּם הַשֵּׁנִי, רַק כָּל גַּרְעִין יִהְיֶה עַל מְקוֹמוֹ; רַבֵּנוּ אוֹמֵר בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, שֶׁהַצַּדִּיק הוּא "בַּעַל הַשָּׂדֶה", וְהוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּקִי גָּדוֹל אֵיךְ לָשִׂים כָּל אִילָן וְכָל צֶמַח בַּמָּקוֹם שֶׁלּוֹ - שֶׁאֶחָד לֹא יַפְרִיעַ לַשֵּׁנִי... וְאֵיךְ? עַל יְדֵי שֶׁמַּכְנִיסִים בָּהֶם שִׂמְחָה! שֶׁכָּל בַּת תִּגְדַּל עִם שִׂמְחָה, עִם אַהֲבָה, עִם אֱמוּנָה "שֶׁמַּשֶּׁהוּ טוֹב יִהְיֶה מִמֶּנִּי!"...

וְזֶה הַתַּפְקִיד הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּכֶן, מְחַנְּכוֹת יְקָרוֹת, וּבְיוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט מְקֻבָּלִים כֹּחוֹת חֲדָשִׁים וּמְיֻחָדִים לֹא רַק בַּיּוֹם הַזֶּה אֶלָּא עַל כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ! כִּי בְּיוֹם הַזֶּה מַתְחִילָה חֲנָטַת הָאִילָנוֹת, וְעַכְשָׁו הֵם מַתְחִילִים לְהִתְגַּדֵּל, וּמִמֵּילָא עַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן לְטַפֵּל בָּזֶה בִּרְצִינוּת וּלְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה עַל זֶה...

הַכֹּל בְּסֵדֶר בַּבַּיִת...

יֵשׁ מִנְהָג קָדוֹשׁ שֶׁבְּיוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט מִתְפַּלְּלִים עַל אֶתְרוֹג יָפֶה; אָמְנָם חַג הַסֻּכּוֹת יִהְיֶה רַק בְּעוֹד יוֹתֵר מֵחֲצִי שָׁנָה, אֲבָל עַכְשָׁו הַזְּמַן לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה, לָמָּה? כִּי עַכְשָׁו מַתְחִילִים הָאֶתְרוֹגִים לְהִתְגַּדֵּל. וְהִנֵּה הָאִשָּׁה תִּשְׁאַל: 'מַה זֶּה שַׁיָּךְ אֵלַי? זֶה שַׁיָּךְ לְבַעְלִי'... אֲבָל בְּוַדַּאי זֶה שַׁיָּךְ גַּם לָאִשָּׁה, דָּבָר רִאשׁוֹן: לְהִתְפַּלֵּל עַל בַּעְלָהּ וְעַל הַיְלָדִים. דָּבָר שֵׁנִי: רַבֵּנוּ אוֹמֵר בְּשִׂיחוֹת הָר"ן (סִימָן פז), שֶׁהָאִשָּׁה נִמְשֶׁלֶת לְאֶתְרוֹג; **אִם יֵשׁ לַבַּעַל אֶתְרוֹג יָפֶה וּמְהֻדָּר, סִימָן שֶׁבַּבַּיִת שָׁלוֹ הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת...** וְאִם כֵּן גַּם לַנָּשִׁים יֵשׁ שְׁיָכוּת גְּדוֹלָה לְהִתְפַּלֵּל בְּאוֹתוֹ יוֹם עַל אֶתְרוֹג יָפֶה - לְהִתְפַּלֵּל עַל בַּעֲלֵיהֶן וְעַל עַצְמָן, **וְעַלֵּיכֶן לְהַכְנִיס זֹאת גַּם בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת** - שֶׁהֵן יָבִינוּ אֶת זֶה, שֶׁכַּלָּנוּ אִילָנוֹת בְּגַן הַגָּדוֹל הַיָּפֶה וְהַנֶּהְדָּר שֶׁל הַצַּדִּיקִים, **וְכָל אַחַת תִּזְכֶּה בֶּאֱמֶת לִגְדֹּל וְלִהְיוֹת אִילָן קָדוֹשׁ וְנוֹרָא!**

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָכֶן הַצְלָחָה גְּדוֹלָה בְּכָל הָעִנְיָנִים, מֵהַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה "חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט" יִמְשְׁכוּ בְּרָכוֹת וְהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת, תִּזְכּוּ לַפֵּרוֹת טוֹבִים וּמְתוּקִים, נַחַת דִּקְדֻשָּׁה מִכָּל הַיְלָדִים וּמִכֹּל הַתַּלְמִידוֹת, וְנִזְכֶּה לִשְׁמֹעַ תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת!

שִׂיחָה לְמְחַנְּכוֹת יוֹם א׳ פָּרָשַׁת בְּשַׁלַּח תשפ״ו

בָּרָמָה הֲכִי גְּבוֹהָה!

חַסְדֵי ה׳ יְתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְעוֹד שָׁבוּעַ בְּחִנּוּךְ בְּנוֹתֵינוּ הַיְקָרוֹת וְהַצַּדִּיקוֹת; אֵיזוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה יֵשׁ לָכֶן לִהְיוֹת ״מְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים״ וּלְגַדֵּל אֶת הַבָּנוֹת הַיְקָרוֹת הַלָּלוּ עִם מִדּוֹת טוֹבוֹת וְדֶרֶךְ אֶרֶץ, שֶׁאֶת זֶה צְרִיכִים בְּעִקָּר לְהַכְנִיס בַּבָּנוֹת - ״דֶּרֶךְ־אֶרֶץ״; לְהִתְנַהֵג כְּמוֹ בַּת יִשְׂרָאֵל כְּשָׁרָה וְצַדִּיקָה!

בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ יֵשׁ דָּבָר מְעַנְיֵן: עַם יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מִמִּצְרַיִם, וּצְרִיכִים לְהַגִּיעַ סוֹף כָּל סוֹף לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהַפְּסוּק מְגַלֶּה לָנוּ דָּבָר מְעַנְיֵן: **״וְלֹא נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא״** - הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא הוֹלִיךְ אוֹתָם ׳דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים׳, וְלָמָּה? ׳כִּי קָרוֹב הוּא׳ וְאוּלַי יַחְזְרוּ לְמִצְרַיִם מֵחֲמַת שֶׁיִּרְאוּ מִלְּחָמָה.

לְמוּד נִפְלָא מָנַח בְּמִלִּים אֵלּוּ: **וְלֹא נָחָם אֱלֹהִים ״דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים״** - כַּמָּה צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַל יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יַגִּיעוּ לְעִנְיַן שֶׁל ״דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים״ - הַ׳דֶּרֶךְ־אֶרֶץ׳ שֶׁל הַפְּלִשְׁתִּים, הַגּוֹיִים הַטְּמֵאִים; הַפְּלִשְׁתִּים הָיוּ לֵיצָנִים וּמַשְׁחָתִים, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַכְנִיס בִּבְנוֹתֵינוּ ׳דֶּרֶךְ אֶרֶץ׳ בָּרָמָה הֲכִי גְּבוֹהָה **בְּכָל הָעִנְיָנִים!**

הַכָּרַת הַטּוֹב

עָלֵינוּ לְלַמֵּד אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּהְיֶינָה רְגִילוֹת לְהַגִּיד ׳יֵישׁ כֹּחַ; תּוֹדָה רַבָּה׳, עַל כָּל דָּבָר! **כְּשֶׁשּׁוֹמְעִים יַלְדָּה שֶׁהִיא אוֹמֶרֶת ׳תּוֹדָה רַבָּה׳ עַל דָּבָר שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת** - זֶה רַק **בְּגִלָּל שֶׁהִיא שָׁמְעָה אֶת זֶה בַּבַּיִת, אוֹ מֵהַמְּחַנֶּכֶת - מְחַנְּכִים בָּנוֹת עַל ׳הַכָּרַת הַטּוֹב׳!** וּצְרִיכִים לְחַנֵּךְ אֶת הַבָּנוֹת לְהַגִּיד אֶת זֶה **גַּם לְאַבָּא וְאִמָּא בַּבַּיִת!** מְחַנְּכִים אֶת הַיַּלְדָּה - ׳קִבַּלְתְּ מַשֶּׁהוּ מֵאַבָּא אוֹ מֵאִמָּא, אָמַרְתְּ תּוֹדָה?׳ וּמִיָּד אוֹמֶרֶת: ׳לֹא, זֶה אַבָּא שֶׁלִּי; זוֹ אִמָּא שֶׁלִּי׳... **מְלַמְּדִים אוֹתָהּ מַה זֶּה ׳הַכָּרַת הַטּוֹב׳! אוֹמְרִים ׳תּוֹדָה רַבָּה׳ גַּם לְאַבָּא וְאִמָּא!**

וְשָׁם הַמִּבְחָן, שָׁם רוֹאִים אֶת הַ׳דֶּרֶךְ אֶרֶץ׳ הָאֲמִתִּית שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל - אֵיךְ הִיא מִתְנַהֶגֶת, הֵן בַּבַּיִת וְהֵן בַּכִּתָּה, כְּלַפֵּי הַמּוֹרָה, וְאֶת זֶה **הַמּוֹרוֹת בְּעַצְמָן צְרִיכוֹת לְחַנֵּךְ אוֹתָן: ׳אַתֶּן מְקַבְּלוֹת מַשֶּׁהוּ? תַּגִּידוּ תּוֹדָה! עַל כָּל דָּבָר!׳... צְרִיכִים לְהַכְנִיס בַּבָּנוֹת מִדּוֹת וְ׳דֶּרֶךְ אֶרֶץ׳, שֶׁזֶּה יִהְיֶה חָשׁוּב אֶצְלָן! אִם הַמּוֹרוֹת וְהַמְחַנְּכוֹת לֹא יְלַמְּדוּ אוֹתָן אֶת זֶה, אָז מִי כֵּן יְלַמֵּד אוֹתָן?... בַּבַּיִת לֹא קַל לָאַבָּא וְלָאִמָּא לְמְסֹר אֶת הַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ, אֲבָל כְּשֶׁמַּגִּיעָה בַּת יִשְׂרָאֵל לְבֵית הַסֵּפֶר - זֶה בִּשְׁבִיל לִלְמֹד, וְזוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁלָּכֶן!**

דֻּגְמָא אִישִׁית

וַעֲלֵיכֶן לִהְיוֹת גַּם ׳דֻּגְמָא אִישִׁית׳ לָזֶה, אִם מוֹרָה מְקַבֶּלֶת מַשֶּׁהוּ מֵהַתַּלְמִידָה, הִיא אוֹמֶרֶת בְּפֶה־מָלֵא וּבְחִיּוּךְ: ׳תּוֹדָה רַבָּה!׳ וְזֶה נִכְנָס בְּתוֹךְ הַבָּנוֹת... **כִּי כָּל מַה שֶּׁהַמּוֹרוֹת מִתְנַהֲגוֹת זֶה לְמוּד חַי!**

מַכְשִׁירִים טְמֵאִים - לֹא מְוַתְּרִים!

וַאֲנַחְנוּ עוֹד הַפַּעַם חוֹזְרִים וְאוֹמְרִים אֶת זֶה בְּשָׂפָה בְּרוּרָה: עָשִׂינוּ ׳תַּקָּנוֹן׳, וְזֶה נוֹגֵעַ לְכָל הַצָּוּוֹת הַקָּדוֹשׁ - מֵהַמָּעוֹן וְעַד הַסְּמִינָר! וְאֶחָד מִסְּעִיפֵי הַ׳תַּקָּנוֹן׳ הוּא עִנְיָן שֶׁל הַמַּכְשִׁירִים - **לֹא מְוַתְּרִים עַל זֶה בְּשׁוּם אֹפֶן! אִם נוֹדַע שֶׁיֵּשׁ אֶת זֶה לְאֵיזוֹ מְטַפֶּלֶת אוֹ מוֹרָה - שֶׁתֵּלֵךְ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם... לֹא אֲצָלֵנוּ!**

יֵשׁ הַחוֹשְׁבִים שֶׁיְּכוֹלִים ׳לַעֲבֹד׳ וְלוֹמַר שֶׁאֵין אֲבָל בָּאֱמֶת יֵשׁ, וְכָתוּב בְּפֵרוּשׁ: מִי שֶׁרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת דָּבָר בַּסֵּתֶר - הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְגַלֶּה אֶת זֶה... וְשֶׁלֹּא יִהְיוּ טְעָנוֹת לְאַף אַחַת אִם פִּטְרוּ מִישֶׁהִי מֵהַמִּשְׂרָה שֶׁלָּהּ, כִּי זֶה הִתְגַּלָּה... וְהִזְהִירוּ לִפְנֵי־כֵן! וְאָכֵן, לֹא כָּל־כָּךְ נְעִים לְדַבֵּר מִזֶּה אֲבָל צְרִיכִים לָדַעַת מִזֶּה! כִּי הִתְנַהֲגוּת הַמּוֹרוֹת וְהַמְּטַפְּלוֹת, עוֹבֵר יְשִׁירוֹת אֶל הַיְלָדִים וְהַיְלָדוֹת, וַאֲפִלּוּ הַקְּטַנְטַנִּים בַּמָּעוֹן... **עָשִׂינוּ אֶת הַ׳תַּקָּנוֹן׳, וַאֲנַחְנוּ עוֹמְדִים עַל זֶה חָזָק!**

כְּבָר נִטְרַלְתְּ!

וְהִנֵּה מוֹרוֹת יְקָרוֹת, בְּשָׁבוּעַ זֶה יִהְיֶה ׳אֲסֵפַת הוֹרִים׳, וְדַעְנָה לָכֶן: **כַּמָּה אַתֶּן יְכוֹלוֹת לְהַרְוִיחַ מִן הָאֲסֵפַת הוֹרִים!** לְקַבֵּל כָּל אִמָּא בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, לְהַגִּיד אֵיזוֹ מִלָּה טוֹבָה! כִּי הִנֵּה אַתֶּן מְפַחֲדוֹת שֶׁתַּגִּיעַ אֵיזוֹ אִמָּא עִם טְעָנוֹת אוֹ בְּקֹרֶת, אֲבָל אַל תְּחַכִּי שֶׁזֶּה יִקָּרֶה... כְּבָר תַּקְדִּימִי וְתֹאמְרִי: ׳**תּוֹדָה רַבָּה שֶׁהַצַּדִּיקָה שֶׁלָּךְ נִמְצֵאת אֶצְלִי בַּכִּתָּה!**׳ וְתוֹסִיפִי אֵיזוֹ מִלָּה טוֹבָה... **אֶפְשָׁר תָּמִיד לִמְצֹא אֵיזוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה אֵצֶל כָּל תַּלְמִידָה!** לֹא אוֹמְרִים שֶׁזֶּה הַדָּבָר הָעִקָּרִי אֵצֶל אוֹתָהּ תַּלְמִידָה, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת בָּאֱמֶת שֶׁרֹב הַהִתְנַהֲגוּת לֹא כָּל־כָּךְ מְקֻבֶּלֶת, אֲבָל הַחָכְמָה הִיא כְּשֶׁמְּקַבְּלִים אֶת הַהוֹרִים בַּאֲסֵפַת הוֹרִים לְנַסּוֹת לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּתַח בְּטוּב - ׳אַהּ! יֵשׁ **לַבַּת שֶׁלָּךְ אֶת הַפּוֹטֶנְצִיָאל לִהְיוֹת הַצַּדִּיקָה הֲכִי גְּדוֹלָה! יֵשׁ לָהּ אֶת כָּל הַכִּשְׁרוֹנוֹת לָזֶה!׳... כְּשֶׁאִמָּא תִּשְׁמַע אֶת זֶה** - כְּבָר נִטְרַלְתְּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהִיא אוּלַי רָצְתָה לְהַגִּיד... נָתַתְּ לָהּ אֵיזוֹ מַחְמָאָה - כָּל הַגִּישָׁה שֶׁלָּהּ כְּבָר תִּהְיֶה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי...

וְזֶה הַמֶּסֶר שֶׁאַתֶּן צְרִיכוֹת לְהַעֲבִיר; **הַצִּיּוּנִים זֶה לֹא הַדָּבָר הֶחָשׁוּב בְּבֵית־הַסֵּפֶר! הַמִּדּוֹת וְה׳דֶּרֶךְ אֶרֶץ׳ זֶה הֲכִי חָשׁוּב! תַּלְמִידָה יוֹדַעַת יוֹתֵר אוֹ פָּחוֹת** - זֶה לֹא הָעִקָּר... **הָעִקָּר זֶה ה׳דֶּרֶךְ אֶרֶץ׳ וְהַצְּנִיעוּת שֶׁמְּלַמְּדִים!**

אֲוִירָה חֲסִידִית

וּבָרוּךְ ה׳ יֵשׁ לָנוּ ׳בֵּית סֵפֶר חֲסִידִי׳! אִם אֵיזוֹ אִמָּא מְפַחֶדֶת ׳אַל תַּכְנִיסִי חֲסִידוּת׳ - **אַתְּ לֹא רוֹצָה? לְכִי... זֶה ׳בֵּית סֵפֶר חֲסִידִי׳!** וְגַם אִם ׳פֹּה וְשָׁם׳ אוֹמְרִים מִלִּים בְּאִידִישׁ - **אַדְרַבָּה,** כָּךְ יִגְדְּלוּ הַבָּנוֹת, וְכָךְ תֹּאמַרְנָה: ״**יִישַׁר כֹּחַ אַיְיבֶּרְשְׁטֶעֶר״! שֶׁזֶּה יִהְיֶה מִלִּים טוֹבוֹת!** שֶׁיִּשְׁמְעוּ **אֶת זֶה!** וְאִם אֵיזוֹ אִמָּא מְפַחֶדֶת מִזֶּה - זֶה סִימָן שֶׁצְּרִיכִים לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר בָּזֶה... לְהַכְנִיס אֲוִירָה חֲסִידִית! וּבִפְרָט כָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאֶת זֶה מַתְחִילִים כְּבָר עִם הַבָּנוֹת הַקְּטַנּוֹת, וְאַדְרַבָּה כָּךְ הֵן מְקֻבְּלוֹת חִנּוּךְ מֵהַגִּיל הֲכִי צָעִיר, וְאַחַר כָּךְ אֲנַחְנוּ זוֹכִים לֶהֱנוֹת מֵהַפֵּרוֹת הַמְּתוּקוֹת בְּעֶזְרַת ה׳... שֶׁיִּהְיֶה לָכֶן הַצְלָחָה גְּדוֹלָה בְּכָל הַשָּׁבוּעַ עִם הַתַּלְמִידוֹת, וְכֵן בַּאֲסֵפַת הוֹרִים יִהְיֶה לָכֶן הַצְלָחָה רַבָּה, וְתִרְווּ רֹב נַחַת דְּקֻדְשָׁה מִכָּלָן בְּעֶזְרַת ה׳ וְנִשְׁמָע בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת!